

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyílt-tér petit sora 12 kr.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Az új honvéd nevelő- és képző intézetek.

Az 1897. évi XXIII. t.-c. értelmében szervezendő honvéd nevelő- és képző intézetek a jövő 1898/9-ik tanév kezdetével már életbe fognak lépni. Ez intézetek felállítását követve a két honvéd hadapród iskolába 100—100, a főreáliskolába 50 és a Ludovika Akademiába szintén 50, tehát összesen 300 magyar ifjunak nyílik alkalom arra, hogy a polgári neveléstől a katonai nevelésbe átvessék.

Hogy ily jelentékeny azámú helyre a katonai nevelés követelményeinek megfelelő minőségű és számú pályázók jelentkezése biztosítva legyen, a vallás- és közoktatásügyi miniszter szükségesnek látta ezen új intézetekre úgy a szülőknek, mint a tanuló ifjuságnak figyelmét már eleve felhívni addig is, míg a f. év március havában kibocsátandó pályázati hirdetmény az intézeteknél rendszeresített kinestári díjmentes, fél és egész fizetéses, valamint az alapítványi helyekről is bővebb tájékoztatást fog nyújtani.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről az új honvéd nevelő- és képző intézetek rövid ismeretése — cím alatt kibocsátott füzet alapján a közönséget ezen új katonai iskolákra vonatkozólag következőkben tájékoztatjuk:

A honvéd nevelő- és képző intézetekről szóló 1897. évi XXIII. t.-c. m. kir. honvéd főreáliskola, m. kir. honvédségi Ludovika Akadémia és m. kir. honvéd hadapródiskola felállítását rendeli el.

A m. kir. honvéd főreáliskola, melyet Sopronban állítanak fel, 3 évfolyamból áll, mindegyik évfolyamban 50—50 növendékkel. Felvétetnek a növendékek a betöltött 14-ik életévtől a még túl nem haladott 16 életévig, ha valamely középiskola (gymnasium, reáliskola, polgári iskola) IV-ik osztályát már jó eredménnyel elvégezték, vagy a folyó iskolai évben végezik. Egész fizetéses növendékek évi 400 frtot, a félfizetéses növendékek évi 200 frtot fizetnek, míg a kinestári díjmentes helyekre felvett ifjak egészen államköltségen nyerik kiképzetésüket.

A honvéd főreáliskola előkészítő intézetül szolgál

A „Zalamegye“ tárcája.

A beszédsszervek gymnasztikájáról.

I.

Minden ősi tulajdonság sarkalatos jellemvonás. S ez az ősi karakter olyan valami, hogy ha még rossz is, kikeresik valamelyik jobbaeska ágazatját s büszkélkedni szoktak vele az egységek úgy, mint a nemzetek.

Ha nem nyelvészkedéssel foglalkoznám is, csak azt kellene tartanom, hogy egy nemzetnek legsarkalatosabb jellemvonása a nyelvben van. Közmondással vált, mert igaz, hogy: „Nyelvében él a nemzet.“ Ez a legváltozhatatlanabb karakter, mely ha elvész, nemcsak Róma dül le, de vége a nemzetnek is.

Hogy nyelvében él a nemzet, ezt a tudósok magasabb szempontból értik, a mondatfűzés eredeti magyaroságára hozzák fel. Én sokkal apróbb dolgok kedvéért idézem, csupán némely hangokra értem.

Barangolásaim közben sok vidéknek különböző sajátosságát észleltem. De rajtam kívül többen mások is tudják, hogy Zalamegyében s ennek híres Göcsej részében sok olyan sajátosság van, mely ősi karakter, sőt magyar is. Miért van, hogy e vidéknek éppen nyelvészeti sajátosságai között vannak olyanok, melyek az ősi karakternek ellentmondani látszanak?

A göcseji ember — kényelem szeretetből talán — sok más-alhangzóra nem is használja a száját. Hát magok mit csináltak a csatári forrásnál? kérdezem.

„Hát, azt mondja, — ádígátunk, — üdögétünk.“ Áldígtánk, üldögeltünk helyett.

A többi mássalhangzók helyett pedig — határozottan kényelemszeretettel — lágyabb, hogy úgy mondjam, lomhább

a Ludovika Akademiába való belépésre, minélfogva a honvéd főreáliskolába felvett növendékek a főreáliskola elvégzésével még nem fejezik be tanulmányukat, hanem annak folytatása végett a szintén 3 évfolyammal bíró Ludovika Akademiába lépnek át.

Az új Ludovika Akademiát Budapesten a régi Ludovika Akadémia épületében állítják fel; 3 évfolyamból áll, mindegyik évfolyamban 100—100 növendékkel. Az évenként felveendő 100 növendék közül 50 olyan, aki a honvéd főreáliskola sikeres elvégzése után lép be a Ludovika Akademiába, míg 50-et közvetlenül a polgári nevelésből vesznek fel. A legközelebbi három éven át, vagyis míg a honvéd főreáliskolát végzett növendékek nem lesznek, évenként csupán 50-et vesznek fel közvetlenül a polgári nevelésből.

A felveendő ifjak életkora a betöltött 17-ik életévtől a túl nem haladott 20-ik életévig terjedhet. A pályázók igazolni tartoznak, hogy a középiskolák (gymnasium, reáliskolák) 8-ik osztályát jó eredménnyel látogatják, ez osztály sikeres bevégezése után pedig az évvégi bizonyítványt is bemutatni tartoznak. Évi ellátási díj 800 frt. Itt is vannak kinestári díjmentes, félfizetéses, egész fizetéses, valamint alapítványi helyek.

A Ludovika Akademiát legalább jó eredménnyel végzett növendékek, mint hadnagyok, az elégséges eredménnyel végzetek pedig, mint hadapród tiszthelyettesek lépnek ki a honvédséghez vagy a közös hadsereghez. A kilépett hadnagyok átlag 10 évig mint hadnagy és főhadnagy szolgálnak, ezután századossá, további 8—9 év múlva pedig őrnaggyá lépnek elő. Jóval kedvezőbb előléptetéssel bírnak azon kiváló tehetségű tisztek, akik a csapatnál töltött 3 évi szolgálat után a cs. és kir. hadiskolát elvégezvén, a vezérkarhoz beosztatnak. Ezek az intézetből történt kilépésük után 13 év alatt — rendszerint 32—35. éves korukban — jutnak a törzstiszti rendfokozatba.

Honvédhadapródiskolát Pécsen és Nagy-Váradon állítanak fel. Ez iskola négy évfolyamból áll 100—100 növendékkel. A felveendő ifjak korára és tanulmányára nézve ugyan azok a követelmények, mint a honvéd főreáliskolánál.

mássalhangzókat használ, melyek amazokkal rokonok ugyan, de máshelyt volna szerepük.

Estefelé jönnek a csatári forrástól, mert „mozd már haza kö menyi“ azt mondja. (Most haza köll — kell menni).

Ha a göcseji ember felelne Petőfi eme kérdésére: Hol vagytok ti régi játszótársak? így felelne: Agár id vagyunk, agár od vagyunk, rezsdég vagyunk. (Akár itt vagyunk, akár ott vagyunk, restek vagyunk).

S nemcsak a föld népe, így mondja ezt itt a városi ember is. Péld. „még id ebben az izsgolában izs zsgó vázsod gyermek van.“ (Még itt ebben az iskolában is sok vázsott gyermek van).

„A roz gyermek már azt kérdezi: migor lez huzsvéd? (mikor lesz husvét).

Tehát n helyett ny, k helyett g, t helyett d, sz helyett z, s helyett zs hallatszik a göcseji ember beszédjében. Az n, k, t, sz, s, keményebbek, mint a rokon ny, g, d, z, zs hangzók.

Ezek igen kemények a göcseji ember beszélő szervezetének, — vagy a szervezet gyenge hozzájuk, de annyi igaz, hogy kerülnek egymást.

Ősi igazság, hogy az ember a dolognak a könnyebb végét választja.

Az a kérdés, melyik az ősi: a keményebb, vagy a lágyabb hang? A nyelvek története azt mondja, hogy a keményebb, erőteljesebb hang S csak idővel a finomulással, a sok csiszolással kopik és gvengül a hang anyaga. A magyar nyelv erős, ropogós volt, mint a sarkantyus csizmája, az ma is, s annak kell lenni ezután is, ha a finomulással nem akar elgyöngülni. A göcseji ember egyéb tulajdonságaiban ősz konservatív magyar. Nem lehet hinni, hogy nyelvében ezt a lágyaságot nyelvbeli túlműveltsége okozná.

Hogy nyelvi lomhaság ez és kényelem szeretet, az igaz,

Az évi tandíj a honvéd hadapródiskolákban a tényleges és nyugállományú katonai gyermekek részére 12 frt, a tartalékos tisztek és államhivatalnokok gyermekei részére 80 frt, minden más állampolgár fia részére 150 frt, amelyhez még 50 frt zsebpénz járul. Félfizetéses vagy egészen tandíjmentes helyek a honvéd hadapródiskolákban nincsenek; vannak azonban magán alapítványi helyek, amelyekre felvett ifjak az alapítványi költségén neveltetnek.

A honvéd hadapródiskolák tudományos tekintetben — mint a honvéd főreáliskolák — a hazai főreáliskolákkal szintén egy szinten állanak, itt azonban a tudományos oktatással párhuzamosan már katonai szaktárgyakat is adnak elő, valamivel szélesebb terjedelemben, mint a Ludovika Akademián.

A hadapródiskolát végzett növendékek osztályrangjuk és az állományviszonyok szerint mint hadapród-tiszthelyettesek, esetleg mint hadapród-tizedesek lépnek ki a honvédséghez vagy a közös hadsereghez és átlag két évi szolgálat után hadnagyokká lépnek elő. Ezeknek a tiszteknek további előléptetése teljesen azonos a Ludovika Akademiából kilépett tisztek előléptetésével, amennyiben a különböző iskolákból származó tisztek között semmi különbség sem tétetik. A hadiskola a hadapródiskolákból kikerült tisztek részére is nyitva áll s a tapasztalat azt mutatja, hogy a hadapródiskolák kiváló tehetségű elemei nagyobb nehézség nélkül elfoglalják a vezérkarban őket megillető helyeket s minthogy a hadapródi rendfokozatban töltött idő a rövidebb tanidővel kiegyenlítődik, ugyanazon életkorban érik el a katonai hierarchia különböző fokait, mint a Ludovika Akademiából kikerült tisztársaik.

Balaton-Egyesület.

Ámbár nem fog időszerűnek tetszeni, most az időnyen kívül, a Balaton érdekében szót emelni, mégis azt hiszem, hogy akkor, midőn szép és nemes eszmékért szálunk síkra, erre minden időt jónak kell tartanunk.

Jelen soraim megírásához azon körülmény adja kezembe a tollat, hogy a Keszthelyen csak nem régen megalakult Balaton-Muzeum-Egyesület legközelebb újra közgyűlést tart, melyen véglegesen meg fogják állapítani az alapszabályokat.

de nem eredeti. Idegenek hatásától van legnagyobb valószínűséggel. Ilyen nyelvi lomhaságot, kisebb mértékben ugyan más magyar vidéken is lehet találni, főleg a hol a tunya oláhok laknak. Az nagyban hasonlatos is ehez. Itt a határszélékhez közel sokféle idegennek a hatása alatt van ez a vidék. Talán a vendéktől kaptuk ajándékba ezt a verbeli és nyelvbeli lustaságot. Nem kedves ajándék, az bizonyos.

A lustaságot azonban el lehet kergetni a kitartó testgyakorlattal. A nyelvbeli lomhaságot is ki lehet üzni a beszédsszervek gymnasztikájával.

II.

Maga a szája fő beszélőszerv, melynek sokféle gymnasztikája van. De most nem arról beszélek, mint csüng ajk az ajkon. A pedagógiai gymnasztikát értem. A tekintélyes címről azt lehetne hinni, hogy nagymértékű physiologiai értekezés lesz belőle, pedig igen egyszerű az egész. A nagy címet azért irtam, hogy pótolja a tárgy egyszerűségét, mint a svindlernek szoktak. Azért ne higye senki, hogy az egyszerű nem lehet fontos. Én nagyon fontosnak tartom a beszéd szervek gymnasztikáját. Csupán csak egy ok miatt is, hogy a beszéd az embernél a legfontosabb. Ez emberi szellem kifejlődésével együtt jár a beszédsszervek kifejlődése is. Ha valaki azt mondja ez utolsó állításra, hogy nem igaz; mert a vénült embereknek hullanak a fogak, a tudomány és ismeret pedig egyre halmazódik tovább s az ember fejlettsége tart egész a sirig. —

Erre azt felelhetjük, hogy a szellem fejlettségének legmagasabb foka mégis csak körülbelül ott van, hol a fizikai fejlettség legmagasabb foka van, mert mikor már a fogak kezdenek hullani, a szellemnek az a bizonyos anyagi csomói rakódnak egymásra, nagy ismeret-halmaz gyűlhet össze, de egy bizonyos déli időnek elmúltával a tudással párosult akaraterőnek lángja lohadni kezd. Példa erre minden egyes ember kisebb nagyobb mértékben. Az embernek úgy 30-ik 40-ik éve között szokott ez a verőfényes

Tudva levő dolog ugyanis, hogy Keszthely város előkelőségei dr. Lovassy Sándor ismert madár-tudós és Csák Árpád szorgalmas, szorgalmas régész kezdeményezésére megállapítottak azon egyesületet, amely hivatva lesz Keszthelyen felállítani egy muzeumot, ahol tudományos rendszerben csoportosítják a Balaton természetrajzi világát, bemutatják vidékének néprajzát, feltárják a környéken talált jellemző régiségeket és szemléltethető teszik a csodás toremek vidékeit úgy, hogy az érdeklődő megtalálhat mindent, a mi a magyar tengerre vonatkozik s ami a megtekintéssel hazánkban eme legszebb gyöngyét megszeretteti.

Bármily nemes ingerkezéssel állunk is szemközt, úgy tetszik, hogy a muzeum ügyét jobban csak a Balaton-parti-, kedvező esetben a Balaton környező 3 vármegye intelligens közönsége fogja melegebben pártfogolni; messze a széles haza határai felé vezető minden egyes ut mentében azonban alig fogunk tömeges érdeklődéssel találkozni, mert a muzeum ügyét nem tekintik országos érdeknek. Ez nem akasztja meg azért az egyesület fejlődését, mert annak felvirágozására három vármegyenek odaadó anyagi támogatása elégségesnek látszik s ez remélni enged, hogy az eddig igazán siralmasan elhanyagolt Balaton-cultus egy nagy lépéssel fog előre haladni.

Kérdés azonban, hogy a szűkebb körben mozgó muzeum lendíthet-e ezen a cultuson akkorát, hogy ennek jótékony hatását nemcsak a tudományos oldalon, a laicus szórakozásban, hanem az egész Balaton-vidék, s így közvetve édes hazánk anyagi jólétének előmozdításában is megtaláljuk.

Azt hiszem, hogy mindenki nem-mel fog felelni. Akkor tehát, amidőn az a lelkes kis csapat kitudta a Balaton cultus nagyobb tőrfoglalását jelző lobogóit, nem szabad meglepednünk azzal, hanem a jó példán felbuzdulva, mindazon eszméket le kell foglalunk és értékesíteniük, melyek révén a Balaton-cultus legmagasabb fokára helyezkedve, hirdetjük Magyarországnak kiaknázatlan aranybányáinak: a balatoni fürdőnek úgy honfiaink, mint a külföldiek előtt való kedvelt és keresett voltát is.

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a hazánk jólétét szíven viselő közönség nagy tábora oly egyesületet alakít, amely nemcsak a szűkebb körben mozgó Balaton-muzeumnak, hanem magának a Balatonnak ügyét lesz hivatva lépésről lépésre előbbre vinni.

Fürdőinkre eddig több panaszt hallottunk, mint méltatást, aránytalanul több képet és cikket kaptunk a külföldi Berg és Thalokról, mint a drága hazánk tündöklő ékszerét tevő magyar tengerről.

Alapítsunk Balaton-Egyesületet s ez alapítson ismerető lapokat, mint ahogyan alapították Kárpát-Egyesületet, mely az »Erdély« című honismertető lap révén Erdély felé terelte azt a rengeteg pénzt, amely a turisztika útján eddig a külföldre töltött csak azért, mert a külföld talált módot arra, hogy őt megismerjék akkor, midőn mi önmagunkkal semmit sem törődünk.

A Balaton-Egyesület is terjeszthetne olesó-, sőt a külföldön ingyenes ismertető lapot s én lehetetlennek tartom, hogy a költők által megénekelt csodás vidéknek a képekben való folytonos látása s a szép valóságnak megfelelő cikkeiben leendő szakadatlan ismertetése végre is ne költené föl mindazok érdeklődését, akik divatból, vagy akár hazánk jóléte iránt érzett közönyből más nemzet fiainak adják azt a pénzt, melyet ez a föld juttatott kezünkbe.

A Balaton Egyesületnek módjában lenne a fürdő vendégeknek még az eddiginél is nagyobb kényelméről és szórakozásáról gondoskodni, minék tudatában csakhamar világhírré vergődhetnék az ezt már régebben megérdemelt Balaton.

Alakuljon tehát át a Balaton-Muzeum-Egyesület, Balaton-Egyesületté, hogy így már maga a muzeum ügye is jobban legyen biztosítva. A pártolásra nyervek meg a tőpart város: Keszthely nagy fiát: Vaszary Kolos Magyarország hercegprímását, a város kegyurát: gróf Festetics Tassilót s vele a magyar mágán világot, akik ügyis örvendetes érdeklődéssel csungnek a Balaton-cultus ügyén s a kik bizonyára szívesen hatnak Magyarország zómével oda,

déli nap teljes erővel ragyogni. — De nehogy kitérjünk a kerékvágásból, nem az egész test, csupán a beszédszervek fizikumáról, munkásságáról s erősödéséről szólva, nézzünk meg egy pár nevezetesebbet.

Ilyen dolgokat ugyan bőven lehet tanulni pl. a *Huxley* élettanában, de akitől ez távoli esik, érje be e kevéssel: Van bennünk egy jókora szívó és fuvó eszköz a tüdő, mely úgy működik, mint a kovács fuvója; hol bemeleg, hol kimeleg belőle a levegő. Ha semmi akadályba sem ütközik, a szánonk át csak úgy esendesen kiszellent belőlünk; azonban mer a gége körül egy pár u. n. hangszálagba csapódik s egy kis élességet nyerve, *hang* lesz, vékonyabb, vagy vastagabb, amint a hangszálagok vékonyabbak, vagy vastagabbak.

Az *i—á* stb. magánhangzói különbséget a száznak csupán a különféle tölséres alakulási okozzák. E magánhangzók még mindig nem különböznek az állati hangtól. Talán *Steinthal*, vagy valamelyik másik nagy nyelvész mondja, hogy a nyelvben a magánhangzók éppen semmit sem változtatnak a dolgon, valamivel többet érnek a másalhangzók, melyek úgy keletkeznek, ha a kiáradó hang a szájrészekbe ütközik, s így lesz torok, fog, ajak stb. hang vagy lejegyezve betű.

A kis gyermek hangja kezdetben csak olyan, mint a sziklaüregbe zárt levegőnek sívító kitolulása; csak később lesz izeltebb, meg izeltebb, ha a fogak kibújnak s a többi szájrész is megkeményedik, hogy a hang beléjük ütközhesse és vissza is pattanjon.

A jelentékenyebb beszélő szervek: a tüdő, torok, fogak, nyelv és ajak. Ezek természetesen az egész fizikum általános fejlődésével haladnak; de azonkívül is lehet és szükséges is, fejleszteni a beszéddel, a foglalkozással. E foglalkozást lehet a *beszédszervek gymnastikájának* nevezni.

Néha ugyan, mint pl. *Judith* és *Xantippé* aszony-ságoknál, öntudatlanul is a veszedelemig felette sokat

hogy kiemeljék hazánk drága gyöngyét, a még mindig tartó közöny posványából, hogy teljes szépségében ragyogjon édes mindnyájunk szemében a csapásoktól annyira sújtott Balaton-vidék kiszámíthatatlan előnyére s hazánk nagyobb büszkeségére.

Stegmüller János.

Árvaügy.

Thassy Miklós árvaszéki elnöknek a közigazgatási bizottság január havi ülése elé terjesztett 1897-ik évi jelentése alapján vármegyénk árvaügyére vonatkozólag közöljük a következőket:

A gyámság alatt levőket illetőleg 1896. végén gyámság alatt volt 27.845, az 1897. évben gyámság alá került 3.541, összesen 31.386. Közülök az év folytán a gyámság alól felszabadult 1.986, s így 1897. december végén gyámság alatt maradt 29.400.

A gondnokoltakat illetőleg 1896. december végén gondnokság alatt volt 385, az 1897-ik évben gondnokság alá került 28, összesen 413, akik közül az 1897-ik évben gondnokság alól felszabadult 8, s így 1897. december végén gondnokság alatt maradt 405.

A gyámokat illetőleg 1896. december végén gyám volt 15.465, az 1897-ik év folyamán szaporodott 1786-tal, vagyis összesen 17.251. Ezek közül 1897-ben megszűnt gyám lenni 1.013 s így 1897. december végén maradt 16.238. gyám.

A gyámi számadást illetőleg 1896. december végén hátralekban volt 2.674. számadás; ebből az 1897-ik évben beadott 663. s így 1897. végén hátralekban maradt 2.011. számadás.

Az árvaszéki tevékenységéről eggybeállított kimutatás szerint: a) a fogalmazói karnál 1896. december végén hátralekban volt 9.615, az 1897-ik évben beérkezett 39.803 s így elintézés alá került 49.418 ügydarab, melyből 1897-ben elintézték 34.535 dbot s így 1897. december végén hátralekban maradt 14.883 ügydarab; b) az íródnál 1896. december végén hátralekban volt 1.591, az 1897-ik évben leírás végett kiadott 34.512, összesen 36.103 ügydarab; ebből az 1897-ik évben leírtak és expedáltak 34.047 dbot s így 1897. december végén hátralekban maradt 2.056 db.

A gyámpénztár állását illetőleg 1896. december végén volt 50.667 frt 06 kr. készpénzben, 701.412 frt 04 kr. magán kötelezvényekben, 100.714 frt 16 kr. értékpapirokban, 3.757 frt 79 kr. drágaságokban, vagyis összesen 906.551 frt 05 kr. Az 1897-ik évben beérkezett 428.856 frt 04 kr. készpénzben, 718.752 frt 83 kr. magánkötelezvényekben, 149.502 frt 90 kr. értékpapirokban, 3.040 frt 41 kr. drágaságokban — 1,300.152 frt 28 kr. s így összesen 479.523 frt 10 kr. készpénzben, 1,470.164 frt 87 kr. magán kötelezvényekben, 250.217 frt 06 kr. értékpapirokban, 6.798 frt 20 kr. drágaságokban — 2,206.703 frt 23 kr. Az 1897-ik évben kiadott 462.417 frt 71 kr. készpénzben, 120.117 frt 06 kr. magán kötelezvényekben, 50.211 frt 82 kr. értékpapirokban, 3.454 frt 56 kr. drágaságokban s így összesen 636.201 frt 15 kr. Ilykép 1897. december végén maradt 77.105 frt 39 kr. készpénzben, 1,350.047 frt 81 kr. magán kötelezvényekben, 200.005 frt 24 kr. értékpapirokban. 3.343 frt 64 kr. drágaságokban, vagyis összesen 1,570.502 frt 08. kr.

A magán feleknél kamatozás végett elhelyezve levő tőkepénzek állása: 1896. december végén elhelyezve volt 504.471 frt 56 kr., az 1897-ik évben magán feleknek kölcsön adatott 36.708 frt 45 kr., összesen 541.180 frt 01 kr.; ebből az 1897-ik évben visszafizettetett 99.540 frt 44 kr. s így 1897. december végén magán feleknél elhelyezve maradt 441.639 frt 57 kr.

A magán feleknél elhelyezett tőkepénzek után kamat fejében 1896. december végén hátralekban maradt 5.123 frt 40 kr., az 1897-ik évben befizetendő volt 25.219 frt 14 kr., összesen 30.342 frt 77 kr., ebből az 1897-ik évben befizettetett 25.548 frt 77 kr. s így 1897. december végén hátralekban maradt kamat fejében 4.793 frt.

gymnasztikál a nyelv, de nem volt felesleges az öntudatos gymnasztikálás Demosthenesnél, ki eredményét is látta aztán.

Legtényesebben igazolja a beszélőszervek gymnastikájának szükségességét a Demosthenes példája. Ismerjük legalább nagyjából Demosthenest; látjuk benne azt a ritkán előforduló sajátosság jelenetét, hogy óriási szellemi tehetsége mellett hibás beszélő szervezete volt; ezt ki kellett neki egyenlítően Talán meg sem kérdezte a dokortól; magától találta ki, hogy ha sokat gyakorolja a száját, teljes erős — és szellemének megfelelő egészséges hangot tud adni. És sikerült. De nem volt ám sem kényes, sem rest: ha a sok szaválás közt az inyehez és nyelvéhez verődött hang nem volt elég erős azokat idomítani, köveceket tett oda, hogy azok is üssék s a tenger zúgása közt kiabált, hogy az is növelje a küzdelmet.

Mi ne kívánjunk a gyermektől ilyen nagy küzdelmi gymnastikát; nem is szükséges. De a rendest követeljük, hogy ne legyen majd szüksége olyan nagy küzdelemre, mint Demosthenesnek. A kisdedeknél s néha felnőttbekeknél is a scióppítás (pösz) egyik-másik beszélőszerv fejletlensége miatt van, s nagyon rosszul teszik szerintem, ha a nevelő dajkák, anyák és a többiek a gyermekvilágba leereszkedve kényeztetésből a beszédet is a gyermek nyelve szerint intézik hozzája, az *r-t j-nek* s az *s-t sz-nek* ejtve ki. Ezzel hátráltatják a beszélni tanulást. Még csak kedvességét sem okoznak a gyermeknek efféle becézhető beszédekkel: jépa, jetek, magyajó — jítján jikot a jigó; mert szívesebben mondaná ő helyesen, csak hogy még nincs tehetsége hozzá.

A selypen és lustán beszélő gyermek mellé — jól teszik a szülők, ha minnél pattozósabb szolgálat vagy nevelőt vesznek fel, ki a gyerek minden szavára tizet vagy vissza, nagy sebbel-lobbal, mely éppen úgy ösztökéli a gyereket erősebb meg erősebb szólásra, mint Demosthenest a tenger zúgása. Mi következik mindezekből? Mindezek-

Az állami alkalmazottak arcképes vasuti igazolványa.

Az állami alkalmazottak arcképes vasuti igazolványa tárgyában a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter f. 1898. évi január 6-án 5321/97. elnöki szám alatt a következő rendeletet intézte valamennyi állami és közalapítványi tanügyi hatóságához, hivatalhoz és intézethez:

A m. kir. pénzügyminiszter ur m. évi november hó 18-án 2.421/p. m. szám alatt a kereskedelemiügyi miniszter urhoz intézett átiratában közölt határozatával a m. kir. államvasutakon félúru menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványokat jövőre nézve belyegilletékeseknek jelentette ki, ellenben az 50 krnyi beadványi belyegilleték lerovásának kötelezettségét továbbra is fenntartotta azzal a kijelentéssel, hogy ezen belyegilleték ezen túl nem készpénzben, hanem a belyeg- és illeték törvény 9. §-ának megfelelően belyegjegyeknek az illető kérvényekre való felragasztása által lesz leróható.

Elhez képest az arcképes évi igazolványok a jövőre az illető igényjogosult alkalmazottaknak felettes hatóságukhoz intézendő és arcképpükkel, 50 kros belyeggel, valamint 50 kr. kezelési költséggel felszerelt folyamodványaikra a jelzett hatóságok által szerkesztett jegyzékek alapján lesznek kiszolgáltatandók, illetve érvényükben meghosszabbítandók. Ezen jegyzékeknek mindazon adatokat kell tartalmazniuk, melyek az illető alkalmazottak igényjogosultságának elbírálásához szükségesek.

A felettes hatóságok a kérdéses névjegyzékeket az illetők arcképeivel és fejenként 50 krnyi kezelési költséggel felszerelve, a már megállapított határidőkben jövőre is két példányban szerkesztve tartoznak az államvasutak igazgatóságához beküldeni, a folyamodványokat ellenben visszatartják.

A pénzügyminiszter ur határozata értelmében továbbra a belyeg-kötelezettség az egyszerű utazásra szóló igazolványok s illetve az 50% díjmérséklyére jogosító szállítási utalványok kiállítására iránt esetről-esetről az államvasutak igazgatóságához vagy az üzletvezetőségekhez intézendő kérvényekre is fenntartatván, ezek úgy, mint eddig, jövőben is 50 kros belyeggel ellátva nyújtandók be.

Képviselőtestületi ülés.

A városi képviselőtestület f. hó 22-én d. e. 10 órakor *Botfy Lajos* polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott a képviselők szép számu részvételével.

A közgyűlés első tárgyát a városi tanács előterjesztése képezte a városi hivatalos helyiségek szaporítása tárgyában. A képviselőtestület a városbáza épületének átalakítása és két emeletre való építése tárgyában benyújtott s már szakértőileg megvizsgált költségvetést elfogadta s az árlejtés kiírása- és foganatosításával a városi tanácsot azzal bizta meg, hogy a városbázánál lévő boltokban a bolt-hajtás eltávolíthatása és vastartánnyal való átalakítására nézve szakértővel helyszíni szemlét tartasson és amennyiben az átalakítás az átlagosan bejelentett 1600 frtot nem haladja jóval túl, úgy a bolt-helyiségek ily irányu átalakítását is vegye bele az árlejtési feltételekbe.

Olvastatott a városi tanács előterjesztése a felső kereskedelmi iskola fenntartása tárgyában. Az előterjesztés szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1896. december 15-én 47.138 sz. a. kelt leiratában értesítette a város közönségét, hogy mérlegelve a helyi viszonyokat, a felső kereskedelmi iskola megszüntetését ez idő szerint ő sem tartja indokoltnak; azonban e tárgyban csak is akkor fog érdemlegesen és végleg határozni, amikor a polgári fiú-iskola teljes megszűnésével felmerül az önálló kereskedelmi iskola szervezése, amelynek szervezését annak idején újabb elbírálástól teszi függővé. Tekintve, hogy a f. évi június hóban a polgári fiú-iskola egészen megszűnik: a tanács elérkezettnek látja az időt, hogy a felső kereskedelmi iskola végleges fenntartása tárgyában a miniszterhez kérvény intéztesse s a kérvény küldöttéleg adassék át a miniszternek. A képviselőtestület a tanácsi előterjesztést egyhangulag elfogadta, a küldöttéleg

ből az következhetik és következézzék is, hogy az iskolázatásnál tartunk nagy fontosságúnak a fenhangon való olvasást, tanulást, még a serdültebbeknél is. Ezt azért szükséges kimondanunk, mert bizony sokan nem tekintik fontosnak, úgy kell lenni, s azért nem tekintik fontosnak, mert az a legegyszerűbb, legegyszerűbb; s azt hiszik, hogy az 1. elemi osztályon túl már túl van a gyermek minden gyakorlottságán az olvasásnak s következhetik már a fejtőre számtannak néma tudománya s más okos elméleti rendszerekkel és kemény metaphorikus stílussal megalkotott tankönyvek értelmezése.

Ez nem egyéb, mint a modern haladásnak rohanó Manlichere, mely gyakran a célon is túllő. De evvel ne bajlódjunk. Legyen a nagyszellemű tankönyv a kis gyerekek tápláléka, ha tud lenni (?!), de legyen tartalékban mindig legalább a legegyszerűbb; az olvasni tudás, hogy ha az iskolákat kijárja s a magas röptü dolgokat fel nem foghatja (mert van rá eset), mondassa magának, a mire ingyen is szert lehet tenni, az olvasást.

Én nem akarok az olvasás külön nemeiről s azok teoriájáról beszélni. Hiszen jó, ha már ismerjük az u. n. gépies, értelmes éz szép olvasás elméletét, de a gyerek avval semmit sem nyer, ha mi mindezekkel tisztában vagyunk. Én általában szólok az olvasásról, mint 1-ör a tanulás eszközéről, 2-or mint a beszédszervek gymnastikájáról; mindkét esetben ajánlva lehetőleg mindig a fenhangon való olvasást kicsinynek úgy, mint nagyknak. Tanulásnál is azért jobb, ha fenhangon olvasunk, mert így az ismeret két uton jut agyunkba: a szemünkön át és a füllünkön át.

Sokkal fontosabb ám még a hangos olvasás a gymnastikálás szempontjából, hogy erősödjék a tüdő és a beszélő szerv, hogy erősödjék és hatalmasodjék a hang. A levegő, mint hang, erősíti a szerveket s az erősödött szervek viszont erősebb hangot adnak — s az ép erőzőz

Allatgészségügyi kimutatás. Vármegyénkben január hó 16-án: Léptene: Tuske-Szent-Péter 2 udv., Zala-Szent-László 1 u., összesen 3 község 4 udvar, Ragadós száj- és körömfájás: Pusztla-Ederics 1 major, Sertésvész: Boeska, Bottornya, Csáktornya, Felső-Szemenye, Káptalanfa, Kis-Csornecz, Pordefole, Rügyác, Ujudvar, Véged, Zala-Egerszeg, Zala-Erdőd, Zala-Lövő, Zala-Szent-Balázs, összesen 14 község.

IRODALOM.

Bethlen Gábor pályája. A magyar nemzet történetének kiváló alakjai között kétségtelenül a legvonzóbbak és legrokonszenvesebbek egyike Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, kinek emlékét nemsokára Budapest fővárosunkban is a „tizek között” szoborral fogjuk megörökíteni a király ő felsége nagylelkűségéből. Bethlen Gábor messze-látó politikájának köszönjük, hogy a török által és német által keresztült közbe fogott magyarság megmentetett a végső enyestétől, a teljes kipusztítástól, sőt olyan hatalomhoz és erőhöz jutott, hogy azután sorsát önmaga intézhete. Ennek a nagy politikai és hadvezéri pályának kimerítő és igen tanulságos leírását találjuk az „Athenaeum” r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munka (milleniumi kiadás) hatodik kötetében, melyből most jelentek meg a 135., 136., 137., 138., 139. füzetek, melyekben Angyal Dávid remek tollal Bethlen Gábor utolsó éveiről, az öröksége körüli versengésről ír s ezzel ezt a nagy korszakot, melyet méltán Bethlen-korszakának lehet nevezni, letárgyalja. Ezek a füzetek is tele vannak igen érdekes szövegekkel, egykoru arcképekkel. A pompás mellékletek közül kiemeljük: „Bethlen Gábor és kora” Lotz Károlynak az Akademia palotájában levő falfestményéről vett fénynyomatú képet; „Frigyes cseh király fiának keresztelése” című egykoru rézmetszet után készült képet; továbbá „Csatajelenet a XVII. század elejéről” rendkívül érdekes színnyomatú képet egykoru miniature után; „Vajda-Hunyad a Bethlen bástyával” stb. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden könyvkereskedésben. Előfizetés negyedévre 12 füzet 3 firt 60. Félévre (24 füzet) 7 firt 20 kr.

A Mátyás Diák legújabb száma is kétségtelenül teszi, hogy ez idő szerint az összes elclapok között a Mátyás Diák a legvigabb és legértelmesebb. Kétszer annyit nyújt egy szövegben és képekben, mint bármely más vig újság; azonkívül annyira változatos, hogy szinte csodálatos. Alakjainak eredetisége, adomáinak sokasága, aktuális közleményeinek tarkasága, talányrovatának gazdasága épen olyan vonzó erőt képez, mint az a husz-harminc kitaraktúra- és adomailusztráció, a melyek első rendű rajzolók tollából kerülnek ki. Minden számban egy befejezett vig elbeszélést nyújt. A Mátyás Diák ily körülmények között valóságos családi lap, a melyben a család minden tagja talál neki való, kedves dolgot. A Mátyás Diák egyttal a legolcsóbb elclap is, mert előfizetési ára egy negyedévre csak 1 firt 50 kr. A kiadóhivatala (Budapest, Sarkantyus-utca 3. sz.) szívesen küld mutatványszámot, ha eziránt megkeresik.

Báli selyem 45 krtól

14 firt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 firt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig póstaforultáva küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Nyilt-tér.

Nyilvános köszönet.

A hű barátok őszinte részvét nyilatkozata enyhíti mérhetetlen fájdalommat. — Mindazok, kik szívesek voltak koszorút küldeni **felejtethetetlen férjem** ravatalára, ugyszintén az összes közönség, kik szívesek voltak vég útjára el kísérni, fogadják hálás köszönetemet.

Zala-Egerszeg, 1898. január hó.

özv. Kántor Pálné.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

9114 97/tk.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Z.-Egerszeg város árvapénztára végrehajtónak **Németh Erzsébet Dobos Mihályné** zala-egerszegi lakos végrehajtást szenvedő elleni 53 firt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a zala-egerszegi kir. törv. szék területén lévő, a zala-egerszegi 30 sztkjvben Németh Erzsébet Dobos Mihályné tulajdo-

nál felvett A. 36/a. hrsz. a. felvett ingatlanra 1584 firtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi március hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor Zala-Egerszegben a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 158 firt 40 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170 §-értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság,
Zala-Egerszeg, 1897. évi október 30-án.

Rutich, kir. tszékí bíró.

44/v. 1898. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólított kir. bir. végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbírószék 30. 98. számú végzése által **Németh László és társa** zala-egerszegi lakosok végrehajtók javára **Kovács György** és **neje** zala-egerszegi lakosok ellen 345 firt 15 kr. tőke, ennek 1897. június hó 2-től járó 6% kamata egy járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 313 firt 50 krra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Z.-Egerszegben leendő eszközésére 1898-ik február hó 12-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zala-Egerszegben 1898-ik évi január hó 18-án.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Kávéház átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a

Grünwald-féle központi kávéházat

átvettem és azt saját vezetésem alatt f. é. február hó 1-én a helybeli zenekar közreműködése mellett ünnepelesen megnyitóm.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogásáért esedezem, minden tekintetben a legelőzékenyebb és legkielégítőbb kiszolgáltatásról biztosítani bátor vagyok.

Magamat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, maradtam

Zala-Egerszegben, 1898. január hóban

kiváló tisztelettel

Klein Jakab

a központi kávéház tulajdonosa.

7433/tk. 97.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Az alsó-lendvai kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bellatinéz vidéki takarékpénztár végrehajtónak **Kublicz István és neje Györek Anna** végrehajtást szenvedők illetve Raj Mátyás és Skáfár Iván árverési vevők, késedelmes fizetők elleni 941 ft. tőke-követelés és jár. iránti végrehajtási ügyben (az alsó-lendvai kir. járásbírószék) területén lévő, a mellinczi 40 sztkjvben A I. 12 és 9 sor 51. 82 és 416 hr. számok alatt foglalt ingatlanokból Györek Mihály nevében álló és adó alapján 237 firta becsült 1/3-ad részre, valamint a mellinczi 139 sztkjvben A 1. sor 8/b hr. szám alatt foglalt Skáfár Iván és neje Skáfár Anna mellinczi lakosok nevében álló, az adó alapján 292 firta becsült ház, udvar és kert ingatlanra 237 és 292firtban ezennel megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898 évi február hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor Mellincz községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 23 ft. 70 kr. és 29 firt 20 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. r.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

Kelt Alsó-Lendván 1897 évi december 28-án.

A kir. j. b. mint telekkönyvi hatóság.

Horváth kir. albiró.

Hirdetmény.

Alólított által közhírré tétetik, hogy **Dobri község** a folyó évben iskolát építeni szándékozván, az építési munkálatok f. é. február 1-én fognak árlejtés útján kiadatni. Az árverezni szándékozók **február 1-én d. e. 9 órakor DOBRIBAN** a községi bíró házában megjelenhetnek. Az épület 20 méter hosszú és 8 méter szélességre téglából lesz építendő. Egyebekre nézve a vállalkozók az árlejtés napjáig az előjárás-gal értekezhetnek.

Dobri, 1898. január 19.

Konkoly Sándor

községi bíró.

Minden köhögés,

valamint a légső, gége, tüdő hurutos bántalmái, továbbá **nehéz lélegzés, szűkmellűség, asthma, elnyálkásodás, zihálás, fojtó köhögés, rekedtség, kezdődő tüdőgümőkör** a leggyorsabban és legjobban gyógyítható az éveken keresztül a legjobbnak bizonyult, az orvosi rendelés folytán elterjedt és az orvosoktól ajánlott szerrel: a **Szent-György** teával, egy doboz 50 kr. és a hozzá tartozó **Szent-György** hurut-por egy doboz 50 kr. pontos orvosi utasítással együtt. **Siker pár nap mulva már tapasztalható.** Két csomagnál kevesebb nem küldetik.

Postán való küldésnél 20 krral több a csomagolásért és a postai vevényért (portó nélkül). Minden megrendelés egyenesen a **Szent-György gyógyszer-tárhoz** intézendő (Bécs V./2. Wimmergasse 33.).

A pénznek postai utalványval való előleges beküldése kívánatos.

Kérjük a hirdetés kivágni és megőrizni!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy **varrógépeimet**, valamint **többi árucikkeimet** a legelső gyárakkal való összeköttetésem folytán mélyen leszállítottam.

Egész új „**Singer**” gép az összes segéd-eszközökkel együtt öt évi jótállás mellett 27 forinttól.

Harmonikákban nagy választék.

Továbbá igen jutányosan adok mindenféle **varrógép, házi sürgöny és kerékpár részeket.**

Javításokat jutányosan teljesítek.

Zala-Egerszeg, Fehérkép u. 23 sz.

Horváth József.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a nagym. kir. pénzügyminiszterium 106.423. sz. alatt kelt rendeletével

a zala-egerszegi m. kir. dohány és szivar különlegességi áruda kezelését

nekem adományozta.

A különlegességi árudát f. évi január hó 25-én üzletem mellett helyiségben Skublics Imre kir. körjegyző ur Kazinczy-tér 9-ik számu házában megnyitóm.

Kiváló tisztelettel

Fenyvesi Miksa

m. kir. dohány és szivar különlegességi áruda kezelője.

Ajánlom egyttal a n. é. közönség b. figyelmébe, hogy legfinomabb francia szivarok hüvelyek, mindennemű dohány és szivarozó eszközök a legnagyobb választékban kaphatók.

Árverési hirdetés.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy *Csalló Imre* végrehajthatónak *Réfi Józsefné Tóth Juliána* sójtöri lakos végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a sójtöri 473 sztkjvben Tóth Juliána ifj. Réfi Józsefné tulajdonán felvett következő ingatlanokra: \pm 333 hrsz. alattira 148 frtban, \pm 431 hrsz. alattira 33 frtban, \pm 465 hrsz. alattira 73 frtban, \pm 850 hrsz. alattira 86 frtban, \pm 979 hrsz. alattira 197 frtban, \pm 590 hrsz. alattira 14 frtban, a sójtöri 32 sztkjvben $\frac{1}{2}$ részben Tóth Juliána ifj. Réfi Józsefné, $\frac{1}{2}$ részben Réfi Sándor kk. Réfi Kamilla kk. Réfi Rozália, kk. Réfi Irén tulajdonán felvett következő ingatlanoknak végrehajtást szenvedő Tóth Juliána ifj. Réfi Józsefné iel $\frac{1}{2}$ részére: \pm 37 hrsz. alattira 410 frtban, \pm 419 hrsz. alattira 12 frtban, \pm 537 hrsz. alattira 15 frtban, \pm 590/56 hrsz. alattira 23 frtban, \pm 590/102 hrsz. alattira 16 frtban, \pm 16 sor alattira 19 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898 február 18-ik napján délelőtt 10 órakor Sójtörön a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100/0-át vagyis 14 ft 80 kr., 3 ft 30 kr., 7 ft 30 kr., 8 ft 60 kr., 19 ft 70 kr., 1 ft 40 kr., 41 ft 80 kr., 1 ft 20 kr., 1 ft 50 kr., 2 ft 30 kr., 1 ft 60 kr., 1 ft 90 kr. készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170 §- értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Zala-Egerszeg 1897 okt. hó 29-én.

Rutich, kir. tvszéki bíró.

A bélyegtörvény 209. §. 2. p. al. bélyegmentes.

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB SORSJEGY.

A Tisza Kálmán, br. Bánffy Dezső, gr. Tisza Lajos, br. Vay Béla, és gr. Degenfeld József urak

védnöksége alatt kibocsátott

KOLOZSVÁRI SZERETETHÁZ SORSJEGYE,

mely áll 4 főnyereményből 57.000 korona értékben, továbbá

3996 nyereményből 103.000 korona értékben, összesen

4.000 nyereményből 160.000 korona értékben.

A legkisebb nyeremény mind a két húzásnál 10 korona.

I. húzás 1898. február hó 10-én.

II. húzás 1898. április hó 10-én.

Mind a két húzásra érvényes sorsjegy ára csak 2 $\frac{1}{2}$ korona.

Kaphatók:

a rendező bizottságnál Kolozsvárt,

továbbá minden sorsjegyelárusító helyen.

Árverési hirdetés.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy *Péterfy Zsigmond* végrehajthatónak *Gasztolai Verona Pölcz Károlyné* és *Kámán Mihály* végrehajtható elleni 255 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a pölöskei 292 szmtkjvben Gasztolai Verona Pölcz Károlyné tulajdonán felvett A \pm 1111 hrsz. a. ingatlanra 438 frtban, a hetési 393 sztkjvben Kámán Mihály tulajdonán felvett A \pm 13 hrsz. a. ingatlanra 170 frtban, a hetési 501 sztkjvben Kámán Mihály tulajdonán felvett következő ingatlanokra: \pm 1209/b hrsz. alattira 51 frtban, \pm 1087. hrsz. alattira 16 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898-ik évi március hó 10-ik napjának délelőtt 10 órakor Pölösken a község házában a pölöskei ingatlanokra, a hetési ingatlanokra u. aznap délután 3 órája Hetésen a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100/0-át vagyis 43 frt 80 kr, 17 frt, 5 frt 10 kr, 1 frt 60 kr. készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170 §- értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Zala-Egerszeg 1897. október 31-én.

Rutich kir. tvszéki bíró.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur a nagy-kanizsai anyakönyvi kerületbe **300 forint évi tiszteletdíjjal**

anyakönyvvezető helyettesi állást

rendszeresítvén: felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényüket minősítsék igazolása mellett, a hirdetés megjelenésétől számított **14 nap alatt** Zala-vármegye közigazgatási bizottságához betérjesszék.

Zalavármegye közigazgatási bizottságának Zala-Egerszeg, 1898. évi január hó 11-én tartott rendes havi ülésében.

Dr. Jankovich László gróf

Zalavármegye főispánja,
mint a közigazgatási bizottság elnöke.

Árverési hirdetés.

A zalaegerszegi kir. tvszék, mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy *Lőrincz Péter* végrehajthatónak *Lőrincz József* baki lakos végrehajtást szenvedő ellen 20 frt 35 kr. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a baki 256 sztkjvben Lőrincz József tulajdonán felvett A \pm 308/d hrsz. a. ingatlanra 23 frtban, a baki 258 sztkjvben $\frac{1}{6}$ részben Lőrincz József, $\frac{1}{6}$ részben Lőrincz Erze Adravez Józsefné, $\frac{1}{6}$ részben Lőrincz Juli Czupok Istvánné, $\frac{1}{6}$ részben Lőrincz Péter, $\frac{1}{6}$ részben Lőrincz Katalin Csordás Istvánné tulajdonán felvett következő ingatlanokból végrehajtást szenvedő Lőrincz József $\frac{1}{6}$ rész jutalékára A I 127/b 343/b. 451/b. 593/a. 683/a hrsz. alattiakra 482 frtban I 308/a hrsz. alattiakra 23 frtban, a baki 105 sztkjvben $\frac{1}{6}$ -od részben Lőrincz József, $\frac{1}{6}$ -od részben Lőrincz, Rozi Horváth Györgyné, $\frac{1}{6}$ -od részben Lőrincz Erze Adravez Józsefné, $\frac{1}{6}$ -od részben Lőrincz Péter, $\frac{1}{6}$ -od részben Lőrincz Juli Czupok Istvánné, $\frac{1}{6}$ -od részben

Lőrincz Katalin Csordás Istvánné tulajdonán felvett következő ingatlanokból végrehajtást szenvedő Lőrincz József $\frac{1}{6}$ részben jutalékaira, \pm 965 hrszra 37 frtban, 975 hrsz. 120 frtban, \pm 1031 hrsz. alattira 174 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. március hó 17-ik napján d. e. 10 órakor Bakon a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100/0-át, vagyis 2 frt 30 kr, 48 frt 20 kr, 2 frt 30 kr, 3 frt 70 kr, 12 frt, 17 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Zala-Egerszeg, 1897. november 24.

Rutich, kir. tvszéki bíró.

Meghívás

a Bellatinicz-vidéki Takarékpénztár 1898. évi február hó 8-án délelőtt 10 órakor Bellatiniczon az intézet saját helyiségében tartandó

rendes tizenhetedik évi közgyűlésére.

TÁRGYAI:

1. Intézeti igazgatóság jelentése az 1897-iki üzletv. eredményéről.
2. A zárszámadás és mérleg felülvizsgálása és a tiszta nyeresemény mikénti felosztása iránt intézkedés.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a lefolyt üzletv. vonatkozó felmentése.
4. I-ső és II-sod alelnök, két, esetleg három igazgatósági tag és a felügyelő bizottságnak megválasztása.
5. Egy gyakornoki állás rendszeresítése.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

Bellatinicz, 1898. évi január hó 12-én.

Az igazgatóság.

Mérleg és vagyon kimutatás

VAGYON.		TEHER		
	forint	kr	forint	kr
Pénztári készlet	7154	52	Részvény tőke	35000
Társulati ház	7000		350 db. részvény 100 frtjával	30923 89
Váltó tőreca	130933	81	Tartalék alap	3853 85
Jelzálog kölcsön	7835		Külön tartalék alap	296798 82
Kezeselt kötelező kölcsön	224610	60	Betétek	5259 82
Érték papírok			Atmenő kamatok	84
2000 frt 4 $\frac{1}{2}$ /0 regale kárt. kötv.	2025.		Be nem váltott szelvények	881 79
1500 4/0 magyar földt. kötv.	1458.75	3483 75	Tőke kamat adó	9425 13
Leltár		480 50	Egyenleg mint nyeresemény	
Adósok		511 62		
Értékpapir kamat		217 50		
		382227 30		

Bellatinicz 1897. évi december hó 31.

Bellatinicz-vidéki takarékpénztár

Iso Ferenc elnök. Kajdos Károly I. alelnök. Koczeth Mátvás II. alelnök. Kirchlechner Győző pénztárnok. Kuszalik Ferenc könyvelő.

Jelen mérleg számla megvizsgálatott és helyesnek találtatott.

Metzker Mátvás

Schweinhammer János

Meixner Mátvás

Felügyelő-bizottság.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk tiszteletteljesen bejelenteni, hogy a Bellatinicz-vidéki takarékpénztár ügykezelését a lefolyt 1897. üzletvben a legnagyobb figyelemmel kísértük, az erre vonatkozó fő- és mellék könyveket az év folyam alatt többször tüzetesen átvizsgáltuk és mindenkor a legjobb rendben találtuk.

A fő- és segédkönyvek alapján általunk minden részleteire nevez átvizsgált és teljesen helyesnek talált 1897-ik évi zárszámadás és mérleg helyben hagyását, valamint az igazgatóság jelentése szerint mutatkozó 9425 frt 15 krnyi tiszta nyeresemény felosztását illető javaslat elfogadását a t. közgyűlésnek indítványozzuk, s az igazgatóság, nem különben pedig a magunk részére is a lefolyt üzletv. a felmentvény megadását kérjük.

Bellatinicz, 1898. évi január hó 12-én,

A felügyelő-bizottság

Metzker Mátvás

Schweinhammer János

Meixner Mátvás.

Haszonbérbe adás.

Az egereári urodalomhoz tartozó

korcsma és bolt

f. 1898. évi február 10-étől három évre haszonbérbe adatik.

A feltételek megteudhatók az urodalom tisztartójánál.

Eugen herceg szobor sorsjegyek

Huzás

Főnyeremény

február 11-én

75.000 korona érték

Sorsjegyeket 50 kr-ával ajánl:

Hecht S. bankháza

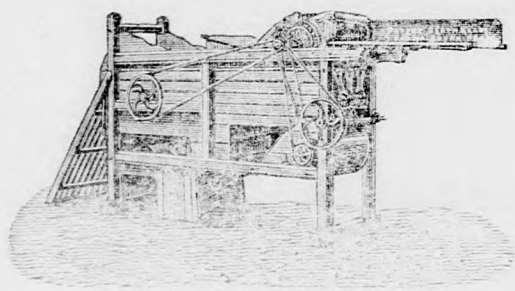
Budapest Ferenciek-tere.

Malom bérbeadása.

Az olai közbirtokossági malom

f. 1898. évi április 24-étől

fogva bérbe adandó, esetleg örök áron is eladatik.

A legjobb járgánytisztító gépek a

Krausz-Berthold-féle

szabadalmazott tisztító gépek, amelyeket két ló könnyen hajt. Egyedüli tisztító gép az árpára és kitűnően működik.

Minden más gazdasági gépek is készíttetnek.

Krausz Berthold
BÉCS III 2. Löwengasse 3. sz.

Pontos és megbízható ügynökök kerestetnek. Válasz bármely nyelven küldetik.

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyájkasodás ellen a legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

pemetefü-cukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszerárban. 1 doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító befőzéseként alkalmazatik közszenyénél, eszűnél, tag-szagattasnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-czégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

MARTON JÓZSEF

BUDAPEST, VII. KERÜLET KÁROLY-KÖRUT 9. SZÁM.
tisztelettel bátorkodik alant jegyzett árlap-kivonatát a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani.

COGNAC.

Jules Clairmont & Co. * * * * 0-7 liter	1	—
" " " " " " " " " " " "	1	20
Henry Roulier " " " " " " " " " "	1	20
" " " " " " " " " " " "	1	50
Dilmont freres & Co. * * * * 0-7 " "	1	50
Barbeau freres & Co. * * * * 0-7 " "	2	—
" " " " " " " " " " " "	2	40
Mephisto 07 liter " " " " " " " " " "	2	50
Maurice Ribeaux & Co. * * * * 0-7 " "	3	—
" " " " " " " " " " " "	3	42

PEZSGŐK.

Imperial 1 palack 0-7 liter	2	—
Carte Blanche nagy " 0-7 " "	2	50
" kis " 0-35 " "	1	25
Monopole nagy " 0-7 " "	3	—
" kis " 0-35 " "	1	50
Jules Agnier és Társa " " " " " "	3	50

RUM.

Valodi braziliai 1 1/2 liter	1	20
" " " " " " " " " " " "	1	80
Jamaikai rum II. rendű " " " " " "	1	—
" I. " " " " " " " " " "	1	20
Kiváló finom Cuba rum " " " " " "	1	80
Legfinomabb Ananas rum " " " " " "	3	—
Arac fehér rum " " " " " "	3	—

Külföldi bor, cognac, rum, arac. Árak BUDAPESTEN elvámolva értetnek.

Minden csomagolás 5 palackig 30 kr., azon felül esőmagolás nem számítatik.

Az itt fel nem sorolt, szakmába vágó cikkeket a legolcsóbban számítom.

ELADÓ BIRTOK.

Magyarország határához közel, a horvátországi „Grubisnopolya” hatáiban Daruvár közelében fekvő 73 hold I. rendű, két helyen, egymástól mintegy 1000 méterre fekvő földbirtok, melynek egyike 19 hold a helyiség központjában fekvő s igen tisztességes tüzleti helyiségnek előnyösen használható,

nagy szilvással és házikerttel ellátott; a másik: az 54 h. / szintén a helyiség belterületén, azonban a központtól távolabb, ugyancsak lakházzal, gazdasági épületekkel, minden elfogadható áron igen kedvező feltételek és nagyon csekély készítő mellett megszerzhető.

Venni szándékozók közelebbi adatokat és felvilágosítást Berger Emil-ur Grubisnopolyai lakosnál szerezhetnek.

Százezrei a

családoknak iszszak

előszeresettel

naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, evés során át főlnöttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legméltóbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.